

ВІСТНИК

ПЕРЕМИСКОЇ ЕПАРХІЇ.

Рік 1918.

Видано 6. червця.

Ч. VI.

Ч. 59.

Ч. 4006. Розпорядженє дотично утвореня богослужебних фондаций.

З многих парохій впливають донесеня о маючих впровадити ся в жите богослужебних фондаций. Щоби урядове в тім згляді діловодство упорядувати, Еписк. Консисторія розпоряджає:

1. Донесенє о маючій утворити ся богослужебній фундації єсть вільне від посередництва дотичного Уряду деканального.

2. Донесенє в мові будуче єсть первою підставою урядових кроків до переведеня богослужебної фундації. З сего слїдує, що се донесенє повинно бути вистилізоване виключно до одной фундації, а не збірно до кількох, внесене з рівночасним висланем капіталу фондацийного та обнимати всі потребні дати. Донесенє се, яко первий акт до установленя фундації, має бути на цілім аркуши паперу, а не на урядовій карті кореспонденційній або на відтинку переказу поштового, щоби на тім первім актї міг бути уміщений дотичній реферат. Відпис же такого донесеня має остати в актах парохіяльних, щоби служив за основу дальших урядових кореспонденцій, як і до належитого зіставленя начерку до акту фондацийного і дальших рішень дотично фундації а разом з ними як також з цінними ефектами, грамотою фондацийною, записником відправлених богослужень фондийних міг бути зложений в оден конволют, котрий становивби для наслідників в парохії потребну точну інформацію.

3. В донесеню, о яким мові, мають бути ясно подані слїдуючі дати:

- а) Хто складає капітал фондацийний і в якій квоті?
- б) чийого імени має бути фундація і при котрій церкві (матерній, чи дотерній)?
- в) якого рода богослуженє (співана чи читана св. літургія, з парастасом — панахидою чи без? молебєн — акатіст до якого святого?), на яку інтенцію і за кого? має по вічні часи відправляти ся, та котрого дня в році?

г) заява, чи настоятель дотичної церкви в власнім і своїх в уряді наслідників приймає обов'язок щодо відправи богослуження фондацийного?

д) застережене щодо невчислення доходу з фондції до конгруї;

е) заява, хто зобов'язує ся заплатити правну належитість від фондції і покрити стемплі до грамот фондацийних, зглядно чи на се призначена квота задержує ся в канцелярії парохіяльній і чи посилає ся до депозиту Еписк. Консистерії? чи сі видатки мають покрити ся з первих відсотків від капіталу фондацийного?

4. Розпоряджене дотично квоти, яка має становити ословний капітал фондції богослужебної, яко на тепер обов'язуюче, єсть з 10. цвітня 1918 Ч. 3691, (Ч. V Вістника епарх.), а обов'язуюча висота правної належитости від капіталу фондацийного і стемплів до грамот фондацийних містить ся в рішеню з 1. падолиста 1917 Ч. 7581 (Ч. XVII Вістника з р. 1917 стор. 138).

5. На основі § 47 закона з 7. мая 1874 В. з. д. ч. 50 фондції стисло церковні є в заряді церковних властей с. є. Еп. Консистерії. В виду сего Еписк. Консистерія єсть єдино управлена пупілярно наміщати капітали богослужебних фондаций. До Еп. Консистерії проте належить предклатати ту відносячу ся готівку.

6. При капіталах фондацийних, які впливають до Еписк. Консистерії через ц. к. Суди зглядно Уряди депозитові, она сама на основі уділених дат щодо волі тестаторів переводить діловодство дотично введеня фондаций в жите.

7. Рішеня донесень щодо богослужебних фондаций і доручене цінних ефектів враз з начерком грамоти фондацийної Еписк. Консистерія полагаджує посредством Урядів деканальних, щоби доказ о істнованю богосл. фондції був також в актах деканальних.

Всеч. ОО. Декани зволять повисше розпоряджене від часу до часу поставити яко предмет обрад на деканальних соборах, щоби акція урядова в тім згляді була постійно управильненою.

Від гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 20. цвітня 1918.

Ч. 60.

Ч. 4104. В справі відсиланя виказів метрикальних евакуованих вірних гр. кат. АЕпархії Львівської, до Урядів парохіяльних, звідки виселенці походять.

Гр. кат. Митрополича Консистерія у Львові звернулась тут під днем 19. цвітня 1918 Ч. 3021/IV з письмом слідуячого змісту: »щоби Всеч. Уряди парохіяльні, в обрубі котрих замешкали евакуовані вірні з Архиепархії Львівської обряду гр. кат., відослали викази уроджених, померших і вінчаних до Урядів парохіяльних, звідки виселенці походять«.

Отсе подає ся до відома Всеч. Духовеньства і евентуального виконаня.

Від гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 26. цвітня 1918.

Ч. 4257. Візванє шкільноординаріятских ОО. комісарів до візитації шкїл.

Пригадує ся тутешне розпорядженє з дня 30. листопада 1904 Ч. 7074 (Вїстник Перем. Епархїї з р. 1904 Ч. XIII) дотично надзору науки релїгїї в школах і взиває ся всїх шкільноординаріятских ОО. комісарів, щоби строго примїнили ся до сего розпорядженя, а іменно щоби посїщали всї школи їм придїлені і предкладали совїстні і докладні справозданя з того Еп. Ординаріятові.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль, дня 1. мая 1918.

Ч. 4417. Звінки захристийні і ті, що їх уживає ся при служеню до Служби Божої, не підлягають реквізиції.

Ц. к. краєвий консерваторский Уряд подає під днем 7. мая 1918 Ч. 316 до відома, що по мисли декрету міністерияльного з дня 25. червня 1917 Р. Г. Вл. Ч. 271 звінки уживані в захристїї і при служеню до Служби Божої не підлягають реквізиції.

В виду сего, що війскові власти дальше переводять реквізиції металевих предметів, Всч. Духовенство зверне бачну увагу на згаданий розпорядок.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль, дня 14. мая 1918.

Ч. 4715. Речинець до св. рукополаганя.

Взиває ся кандидатів духовного стану, що покінчили богословські науки, та дожидають св. рукополаганя, щоби внесли до дня 4. липня с. р. свої прошеня о принятє до дому пресвітеріяльного, і щоби явили ся до іспиту дня 13. липня 1918 р. в суботу по празнику св. Апостолів Петра і Павла о год. 9. рано в канцелярії Еп. Консисторїї в Перемишлї, по вислуханю св. Літургїї в катедр. церквї, яка відправить ся о год. 8. Поданя належить заосмотрити 1) свідоцтвами всїх шкільних наук, 2) свідоцтвом здоровля, 3) убожества, потвердженням через ц. к. Староство, 4) вінчаня, хто жонатий, 5) потверженє увільнення від чинної служби військової.

Примічає ся, що кождий кандидат має привезти зі собою артиколи живности в натурі, які заряд кухні семинарицької відкупить, і свою постіль. Крім сего, в виду виїмкових обставин і нечуваної дорожнечи, кождий з кандидатів буде з'обовязаний, перед опущенєм дому пресвітеріяльного зложити оплату, яку сорозмірно до потреби тут на місци означить ся.

Всеч. ОО. Душпастирів, як тих, в чиїх парохіях ординанди перебували, так і тих, в чиїх парохіях звінчали ся (з виїмкою тестів, яких в тім виручать їх ОО. Декани або сусідні душпастирі) взиває ся, щоби предложили впрост до Еп. Ординаріату — а не через руки ординанда, свідоцтво моральности і поведеня дотичного кандидата. При тім Еп. Ординаріат з'обов'язує в совісти всіх Всеч. ОО. Душпастирів, щоби впевнили ся як найточнїйше про моральне поведене кожного з кандидатів, а посвідченя свої складали під присягою і в сей спосіб, щоби не лишень нічого не подавали, що не булоби згідне з правдою, але і нічого не затаїли.

Се заряджене обов'язує в совісти рівнож і всіх прочих ОО. Душпастирів, хоч посторонних, до відома котрих дійшло що небудь від'ємного про поведене котрого з кандидатів.

За залишене сего обов'язку бувби змушений Еп. Ординаріат, зі згляду на важність справи, потягнути, хочби по літах, відносних ОО. Душпастирів до відповідальности.

Від гр. кат. Еп. Ординаріату.

Перемишль, дня 25. мая 1918.

Ч. 64.

Ч. 4797 орд. В справі сегорічного обходу Празника Пресв. Евхаристії.

Щоби розбудити у вірних Нашої Епархії як найбільше почитане Ісуса Христа утаєного в Пресвятій Тайні Евхаристії і в сей спосіб як найтіснїйше з'єдинити їх з сим осередком всего добра і щастя, поручаємо Всеч. ОО. Душпастирям, щоби сего року, о скілько можна, як найвеличавїйше устроїли обхід Празника Пресв. Евхаристії, який припадає на другу неділю по Зісланю сьв. Духа.

В тій ціли належить в неділю попереджуючу сей Празник, приготувити вірних на него, заохотити їх, щоби численно горнули ся до св. сповіди і св. Причастія, а рівночасно як найточнїйше заповісти цілий порядок теофоричної процесії.

В сам день Празника відправлять Всч. ОО. Душпастирі торжественну Службу Божу при виставлених Найсв. Тайнах і виголосять відповідну проповідь, а по заамвонній молитві відбудуть процесію з Найсв. Тайнами, несеними в монстранці до чотирох престолів. По містах належить сі престоли устроїти, о скілько можна, в ринку. По селах можнаби було вибрати до сеї ціли якусь гарну площу.

Еслиб однак такої відповідної площі не можна було знайти, належить згадані престоли устроїти доокола церкви.

На случай непогоди, обхід сей з Найсв. Тайнами до престолів належит зробити внутр церкви.

Від гр. кат. Еп. Ординаріату.

Перемишль, дня 24. мая 1918.

Ч. 65.

Ч. 4796. Сегорічний Празник Христового Серця — день молитви о мир.

Президія австрійських єпископських конференцій виразила своє бажанє, щоби, як попередних літ, так і сего року присвятити якийсь день на молитву в ціли упрошеня мира.

Еп. Ординаріят є сеї гадки, що жаден день так дуже не надає ся до сеї ціли, як Празник Пресвятого Христового Серця, що сіого року припадає разом з Празником св. Апостолів Петра і Павла. Бож се сьвято установив Сам Бож. Спаситель в Своім обявленю блаженій Марії Маргариті. А також головно в сій ціли, щоби дати вірним нагоду в сей день перепрошувати Господа Бога за всі обиди і невдячність, які наносять Ісусови Христови злі люде.

В виду сего заряджуємо, що в день сего Празника мають бути виставлені Найсв. Тайни в монстранції до публичного поклону у всіх парохіяльних церквах почавши від 6. години рано до 6. год. вечером зглядно до по вечірні, причім має клячати неустанно з горіючими сьвічкани принайменше чотири особи, або слиби вже і се для браку сьвітла було неможливим, хоч дві особи, котрі від часу до часу змінати ся будуть з другими особами. Найкрасше би було, якби сего обовязку підняли ся члени місцевих брацтв, особливо Товариства Апостольства Молитви, Брацтва Пресв. Христового Серця і Найсв. Тайн.

В часі Служби Божої, яку сего дня як найторжественнійше належить відправити, в часі вечірні виголосять Всч. ОО. Душпастирі проповідь о великім значеню набоженства до Христового Серця для всіх вірних в загалі, а в спеціяльности для нашого українського народу.

Поручає ся всім Всч. ОО. Душпастирам приготувити нарід на Празник Пресв. Серця Ісуса тридневими вечірними богослуженнями, підчас котрих належить відправити молебен до Серця Ісуса і виголосити коротку науку.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль, дня 25. мая 1918.

Ч. 66.

Ч. 4193. До Вп. Урядів парохіяльних.

В часі інвазії в році 1914 або 1915 мав умерти о. Йоан Товарницький, парох в Ляшках мурованих дек. Старосільского.

Поручає ся Всч. ОО. Парохам, особливо в деканатах Мостискім, Яворівскім і Судово-вишеньскім розслідити, чи не відомо що кому про смерть реченого священника.

Еслиби знайшли ся які сліди в тій справі, натоді належить з особами, котріби могли ствердити в случаю потреби і під присягою, протоколярно про смерть о. Товарницького справозданє з тої справи тут предложити.

Від гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 17. мая 1918.

Ч. 4383. Розсилка відозв „Намісниківського Ратункового Комітету“.

Рівночасно з числом сего Вістника розсилаємо відозву »Намісниківського Ратункового Комітету« в справі маючого ся видати альбому знищення Галичини і поручає ся як найскорше переслати впрост під адресою висше згаданого Комітету жадані дати і фотографічні знимки і о сїм за посередництвом деканального уряду повідомити Еп. Консисторію.

В інтересі історії нашої церкви і народу лежить, щоби ніхто з священників не занедбав сего обовязку.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 20. мая 1918.

Ч. 4455. Збиранє вовни для війська.

В виду сего, що військо потребує на покритє своїх потреб більшої скількості запасів вовни. ц. і к. військова команда в Кракові, яка займаєсь збиранєм сеї вовни, звернулась тут під днем 30. цвітня 2918 Е. Ч. 706/W. SS. з прошенєм, щоби поперти сю акцію.

Тому Еп. Ординаріят поручає Всч. Духовеньству впливати на підчинених собі вірних в сїм напрямі, щоби радо видавали війську запаси вовни, если які мають.

Від гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 23. мая 1918.

Ч. 4848. Загальні норми, яких ОО. душпастирі мають придержуватись в своїм поступованю з вірними, що вертають з Росії.

Случає ся що раз частійше, що вірні наші, які при відвороті неприятельских війск в р. 1915 уйшли були з ними до Росії, вертають тепер назад до своїх домів. Перебуваючи довший час на чужині, далекі від своїх рідних осель, від своїх церковей, своїх священників, проживаючи межи ісповідниками схизматицкої віри, неодні з них, може і мимо своєї волі, стикаючись з схизматиками на кождім кроці, стали і самі хилитись в сторону схизми. Деякі з них може і формально перейшли на схизму і яко такі в Росії звінчались, давали свої діти хрестити у православних священників, інші знова, хотяй формально на схизму не перейшли, але брали участь в православних богослуженях і ходили до православних церковей, приступали в тих церквах до сьв. Тайн і т. п. Вернувши тепер назад до своїх громад, до своїх людей, жалують они свого поступку, хотять знова вернути на

лоно св. катол. Церкви і просять своїх душпастирів, щоби їх прийняли до себе і уважали їх за своїх вірних як давнійше. Во виду таких обставин Еп. Ординаріят вважає за потрібне подати Всч. ОО. Душпастирям, в котрих парохії подібний случай зайшовби, слідуєчий спосіб, в який належить поступати з такими парохіянами. Найперше мають Всч. ОО. Душпастирі як найскорше по повороті своїх вірних предложити Еп. Ординаріятові точний Звіт, а іменно: кілька родин чи душ вернуло з Росії, чи повернувші перейшли там формально на схизму, чи остали надальше католиками, а лише брали участь в православних богослуженнях, чи приступали в православних церквах до св. Тайн, чи давали крестити свої діти у православних батюшків, чи повінчали ся може в Росії, і перед яким священиком, католицьким чи православним? Чи привезли зі собою які метрикальні посвідчення, окрещених дітей, звінчаних женихів, померших за границею. Єсли так, то всі тоті метрикальні свідоцтва мають Всч. ОО. Душпастирі предложити Еп. Ординаріятові. Еп. Ординаріят віднесе ся в тій справі до сьв. Ап. Престола, но заким звідтам надійде відповідь, належить з такими вірними поступити тимчасово так: Ті, що в Росії перейшли формально на схизму, мають тепер торжественно в своїй церкві виречись віри схизматичкої і явно заявити, що жалують свого нерозумного поступку і хотять позістати раз на всегда вірними дітьми св. катол. римської Церкви. На се треба ім визначити одну з найблизших неділь, в котрій всі повернувші, чи то формально перейшовші в Росії на схизму, чи лише яко католики брали участь в богослуженнях православних, малиби приступити до св. сповіди і св. причастія. В неділю тую належить підчас Служби Божої виголосити науку духовну о Церкві кат. яко єдиній на тім світі від Христа Господа установленій, котра одинока є, що може нам запевнити вічне спасеніє, так як тільки одна катол. римська Церков має до того потрібні средства, якими Христос наділив свою Церков — що хто з власної вини до тої Церкви не належить або з неї виступає, той спасеним бути не може. Сю проповідь виголосять або місцеві ОО. душпастирі самі, або просять до того котрого зі сусідних священиків, знаних яко добрих проповідників. По торжественній заяві в церкві своєї вірности і привязанности до св. кат. Церкви, по відбутій сповіди і св. Причастію, належить таких парохіян уважати дальше яко вірних дітей св. кат. Церкви, не збороняти ім приступу до жадних св. Тайн і трактовати їх на рівні з прочими парохіянами. Треба їх мати однак все в своїй особливій опіці, лагідно з ними обходитись, не випоминати ім їх проступку, а своєю ревностею і душпастирским благо-разумієм позискати їх серця раз на всегда для справ св. кат. Церкви.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль, дня 31. мая 1918.

Ч. 70.

Ч. 4811. В справі вишуканя родичів малолітної Зофії Н, в ціли усталеня назвиска.

Ц. к. Суд повітовий в Судовій Вишні звернув ся тут під днем 18. мая Ч. $\frac{P.109}{2}/18$ з слідуєчим прошенем: »Ц. к. Суд повітовий в Судовій Вишні упрашає кожного, хтоби знав адресу родичів дитини пола женьского у віці около 4 літ, яка називає себе »Зося« своєю маму »Стефка«, оповідає, що має брата молодшого »Івана«, сестри Касю і Марию,

а яку мати сеї дитини в падолисті 1917 в переїзді через Судову Вишню, на сій стації полишила нарочно, щоби ся сеї дитини позбути, а може лишень випадково єї там лишила, донести о сїм згаданому судови.

Підписаний суд має надію, що через оголошене з амвони у всіх церквах Галичини, напевно буде можна найти родичів невинної дитини, яка остає в опіці Суду.

Дитина ся говорить по українськи, мала на собі одіж селянську, яку носять діти по селах всхідної Галичини».

Повисше подає ся Всч. Духовеньству до відома і виконання.

Від гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 29. мая 1918.

Ч. 71.

Ч. 5217. Оголошене VIII. австрійської воєнної позички.

На основі ціс. розпорядку з 4. серпня 1914 В. з. д. 202 видає ся осьму австр. воєнну позичку, а то:

I. вільну від оподаткованя 5 $\frac{1}{2}$ % амортизаційну державну позичку по К 92'50 і

II. вільні від оподаткованя 5 $\frac{1}{2}$ % державні скарбові бони по К 96'00. Підписка почина ся 28. мая 1918 і буде замкнена дня 2. липня 1918 о 12. годині в полудне.

Підписовати і всякі інформації засягати можна в рускій щадниці в Перемишли, в гіпот. земельнім Банку у Львові, во всіх почтових щадницях, урядах податкових, державних касах, в австро-угорскім банку і у всіх інших банках, заведенях обезпеченя, кредитових стоваришенях і т. п., де і дотичні проспекта і потрібні друки отримати можна.

Подаючи се до загальної відомости, Еписк. Ординаріят взиває Всеч. Духовеньство, щоби Оно сповняючи свій патріотичній обовязок супротив держави, не тільки само як найвидатнійший уділ взяло в субскрипції VIII. позички воєнної, але при кожній спосібности розвинуло як найжившу акцію в тім напрямі і з проповідальниці як і поза церквою заохочувало нарід наш до уділу в субскрипції і старало ся опрокинути всі упередженя і розсвіані сумніви, мовби позички воєнні спричиняли опізнене мира, або мовби держава не була в можности сплатити ті позички і т. п.

Наш нарід, що необчисленими жертвами крови і майна в тій заверусі воєнній дав тільки доказів глибокого привязаня і вірности для своєї вітчини і милостиво пануючого нам Монарха, потребує тільки теплого слова і щирої заохоти свого Духовеньства, аби і в справі сеї позички воєнної заняти своїм уділом непосьлідне місце між всіми народами Австрії.

Від гр. кат. Еп. Ординаріяту.

Перемишль, дня 4. червня 1918.

† ЙОСАФАТ

Епископ.

Александр Зубрицький

Каңцлар.